

I. DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí diplomové práce: Doc.PhDr. Vladimíra Spilková, CSc.

Posudek vedoucího diplomové práce:

Tématem diplomové práce Zuzany Vorlíčkové je problematika současných učitelů. V teoretické části práce se autorka zaměřila na pojetí učitelské profese, její historický vývoj a aktuální problémy profese v kontextu s transformací českého školství po r. 1989. Ve výzkumné části se soustředila na zjišťování názorů a postojů rodičů a učitelů vzhledem k probíhající kurikulární reformě.

K teoretické části práce mám zásadní připomínky (některé z nich jsem autorce při posuzování pracovní verze vytkla, nebyly však bohužel patřičně respektovány). Hlavní připomínka se týká celkové roztržitenosti a nesourodosti jednotlivých částí textu. Jsou zde velké „významové a obsahové“ skoky; bez spojujícího textu a vysvětlujícího komentáře ztrácí výklad často logiku. (např. návaznost mezi kapitolami věnovanými historickému vývoji a kompetencím učitele, některé části 2. kapitoly). Teoretická část je příliš obsáhlá a disproporční vzhledem k části výzkumné. Některé pasáže jsou vzhledem k tématu práce zcela nadbytečné – není např. funkční se zabývat do takové hloubky vývojem české vzdělávací soustavy. Za zásadní chybu považuji, že historický vývoj končí rokem 1948 (proč?), přičemž z hlediska tématu by byla mnohem důležitější analýza vývoje v posledních 50 letech.

Další výrazně kritická připomínka se týká práce s literaturou. Na mnoha místech, které evidentně nejsou autorským textem, chybí odkazy na informační zdroje. Jako příklad uvádím kritiku vzdělávání učitelů optikou požadavků praxe na s. 40 – 41 (o co konkrétně se opírají analýzy a tvrzení, jedná se o subjektivní názory autorky?). U obhajoby je nutné informační zdroje doplnit a podrobněji vysvětlit některá dle mého názoru zavádějící tvrzení. Také 2. kapitola je poznamenána nedostatkem odkazů na literaturu, např. s. 47 – 48 (u obhajoby je třeba zdroj doplnit – zejména u výčtu na s. 48, s. 52, 61-62 apod.).

Druhá kapitola celkově není z hlediska obsahového napsána dobře (přes snahu respektovat připomínky k její pracovní verzi.) Je příliš široce (vzhledem k tématu práce) koncipována, je zde nahozeno mnoho témat, což pak vede k povrchnímu a fráзовitému zpracování. Chybí to podstatné – podstata kurikulární reformy – nově formulované cíle vzdělávání, proměna obsahu a strategií výuky a její dopad na pojetí profese, rolí a klíčových profesních kompetencí. Některé části textu sem naopak nepatří - text o absolventech pedagogických fakult (2.1.4) patří do 1. kapitoly ke kritice učitelského vzdělávání.

Na teoretické části práce se podepsal fakt, že autorka čerpala značnou měrou z novinových článků (psaných zjednodušujícím, často až laickým přístupem k daným problémům) na úkor odborné literatury. Je třeba důsledně odlišovat „dojmologii“ (subjektivní názory autora práce či jednoho náhodně vybraného novináře) od odborných názorů argumentovaných a podložených výzkumem. Vzhledem k uvedeným nedostatkům očekávám pečlivou přípravu na obhajobu, v níž autorka prokáže profesní způsobilost formulovat vlastní názory podložené a argumentované teoreticky na základě seriózní práce s odbornou literaturou.

Velmi pozitivně naopak hodnotím výzkumnou část diplomové práce. Jsou výborně zvoleny oblasti zkoumání a dobře formulovány předpokládané výsledky. Hlavními metodami výzkumu byly metoda dotazníková (rozhovor a dotazník). Oceňuji zejména celkovou konstrukci dotazníku a rozhovoru i dobré formulace jednotlivých otázek. Vysoce hodnotím také zkoumaný vzorek (rodiče a učitelé v 5 městech ČR, 486 rodičů, 20 učitelů – 2

podsubory z hlediska délky učitelské praxe, což přineslo zajímavé srovnání, nápad oslovit rodiče žáků, kteří učí zkoumaní učitelé). Výzkum přináší mnoho velmi zajímavých zjištění, která jsou přehledně a kvalitně prezentována. Doporučuji výsledky výzkumu publikovat (Učitelské noviny, Učitelské listy, Komenský). Výzkumná část má celkově výbornou úroveň po stránce obsahové i formální. Tím je do určité míry kompenzováno nepříznivé hodnocení teoretické části diplomové práce.

K obhajobě kladu následující náměty a otázky:

1. Stručně vysvětlit, v čem spočívá podstata kurikulární reformy v oblasti základního vzdělávání.
2. V čem se mění učitelská profese, jak konkrétně se mění nároky na její kvalitní vykonávání v kontextu kurikulární reformy?
3. Jak autorka chápe kvalitu učitele, jaké profesní kompetence považuje za klíčové?
4. Jaká doporučení pro zkvalitnění přípravy učitelů na kurikulární reformu by autorka zformulovala na základě zjištěných údajů?

Návrh na hodnocení:

Joba

V Praze 2.1.2008

Doc. PhDr. ~~Vladimíra~~ Spilková, CSc.